

POLSKIE UPRAWNIENIA ŻEGLARSKIE OD SEZONU 2013

Polskie patenty żeglarskie - rozporządzenie Ministra Sportu z 09.04.2013, Dz.U.poz.460		
PATENT	WYMAGANIA	UPRAWNIENIA
Żeglarz Jachtowy	<p>Ukończone 14 lat i zdany egzamin.</p> <p>Na egzaminie trzeba okazać dowód tożsamości, korzystający ze zniżek legitymację szkolną lub studencką, niepełnoletni zgodę rodziców.</p>	<p>prowadzenie jachtów żaglowych po wodach śródlądowych bez ograniczeń</p> <p>oraz prowadzenie jachtów żaglowych o długości do 12m na morzu po morskich wodach wewnętrznych a na pozostałych wodach morskich 2 mile od brzegu, w porze dziennej.</p>
Jachtowy Sternik Morski (do 2012 Sternik Jachtowy)	<p>Ukończone 18 lat i zdany egzamin.</p> <p>Na egzaminie trzeba okazać dowód tożsamości i opinie z rejsów (przed egzaminem jest wymagany staż morski 200 godzin żeglugi w co najmniej 2 rejsach). Korzystający ze zniżek muszą okazać na egzaminie ważną legitymację szkolną lub studencką, .</p>	<p>prowadzenie jachtów żaglowych po wodach śródlądowych bez ograniczeń i jachtów o długości kadłuba do 18 m po wodach morskich.</p>
Kapitan Jachtowy	<p>Patent Jachtowego Sternika Morskiego, po jego uzyskaniu staż morski 1200 godzin żeglugi w minimum 6 rejsach w tym 400 godzin samodzielnego prowadzenia jachtu o długości kadłuba powyżej 7,5m oraz co najmniej 100 godzin żeglugi na wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej 2 portów oraz co najmniej 1 rejs powyżej 100h na jachcie o długości powyżej 20m.</p>	<p>Prowadzenie jachtów żaglowych bez ograniczeń po wodach śródlądowych i morskich</p>
<p>Powyższy zakres uprawnień dotyczy osób, które mają patenty wydane od 2013 roku. Osoby mające "stary" patent (tzn wystawiony do końca 2012 roku) aby uzyskać "nowe" uprawnienia, powinny wystąpić do PZZ o wystawienie nowego patentu.</p>		

POLSKIE UPRAWNIENIA MOTOROWODNE OD SEZONU 2013

Polskie patenty motorowodne - rozporządzenie Ministra Sportu z 09.04.2013, Dz.U.poz.460

PATENT	NOWE WYMAGANIA	NOWE UPRAWNIENIA
Sternik Motorowodny	Ukończone 14 lat i zdany egzamin, na którym należy okazać: dowód tożsamości, a niepełnoletni zgodę rodziców. Osoby korzystające ze zniżek muszą też okazać ważną legitymację studencką lub szkolną.	Prowadzenie jachtów motorowych po wodach śródlądowych oraz po morskich wodach wewnętrznych oraz pozostałych wodach morskich 2 mile morskie od brzegu w porze dziennej. Osoby w wieku poniżej 16 lat mogą pływać na łodziach z silnikami o mocy do 60 kW (80 KMech).
Motorowodny Sternik Morski (dawniej Starszy Sternik Motorowodny)	Ukończone 18 lat, staż morski 200 godzin w minimum 2 rejsach i zdany egzamin na którym należy okazać: dowód tożsamości. Staż dokumentuje się opiniami z rejsów, kartami rejsów lub oświadczeniami własnymi potwierzonymi przez armatora jachtu.	Prowadzenie na śródlądziu łodzi motorowych bez ograniczeń, a na morzu jachtów o długości do 18 m
Kapitan Motorowodny	Patent Motorowodnego Sternika Morskiego, po jego uzyskaniu staż morski 1200 godzin w minimum 6 rejsach w tym 400 godzin samodzielnego prowadzenia jachtu o długości powyżej 7,5m oraz co najmniej 1 rejs powyżej 100h na statku powyżej 20m oraz 1 rejs po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej 2 portów pływowych (jachty zarówno motorowe jak i żaglowe).	Prowadzenie jachtów motorowych bez ograniczeń

Powyższy zakres uprawnień dotyczy osób, które mają patenty wydane od 2013 roku. Osoby mające "stary" patent, aby uzyskać "nowe" uprawnienia, powinny wystąpić do PZMWiNW o wystawienie nowego patentu.

UPRAWNIENIA RADIOOPERATORÓW JACHTOWYCH W 2013 ROKU

Obowiązujące uprawnienia radiooperatorów na morzu		
DOKUMENT	WYMAGANIA	UPRAWNIENIA
Świadectwo operatora	Ukończone 18 lat, wpłata na konto	Uprawnia do obsługi urządzeń radiotelefonicznych pracujących w

radiotelefonisty VHF	UKE 80zł za egzamin i 25 zł za świadectwo	zakresie morskim VHF (156-174 MHz). Ponieważ od 01.02.2007 system GMDSS ma być obowiązkowy na jachtach - nie warto więc uzyskiwać uprawnień tylko na VHF, lecz lepiej od razu na GMDSS
Świadectwo operatora łączności bliskiego zasięgu "SRC"	Ukończone 18 lat, wpłata na konto UKE 100zł za egzamin i 25 zł za świadectwo	Uprawnia do obsługi urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS na jachtach na obszarze morza A1 (radiostacje VHF z przystawką DSC)
Świadectwo operatora łączności dalekiego zasięgu "LRC"	Ukończone 18 lat, wpłata na konto UKE 120zł za egzamin i 25 zł za świadectwo	Uprawnia do obsługi urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS na jachtach na wszystkich obszarach żeglugi (radiostacje VHF ipółredniofalowe + DSC)

UPRAWNIENIA INSTRUKTORÓW ŻEGLARSTWA OD 2012

Obowiązujące przy szkoleniu żeglarskim patenty Instruktorów Żeglarstwa PZŻ		
PATENT	WYMAGANIA	UPRAWNIENIA
Młodszy Instruktor Żeglarstwa	Ukończone 18 lat, Wykształcenie średnie, patent Żeglarza Jachtowego posiadany minimum 3 sezony nawigacyjne lub Sternika Jachtowego	Prowadzenie szkolenia żeglarskiego do posiadanego stopnia włącznie, członkostwo w Komisjach Egzaminacyjnych PZŻ
Instruktor Żeglarstwa	Ukończone 18 lat, patent Młodszego Instruktora Żeglarstwa, pozytywna opinia KWŻ z 2 kursów, patent Sternika Motorowodnego zdobyty do dnia egzaminu.	Prowadzenie szkolenia żeglarskiego jako KWŻ, potwierdzanie uczestnikom odbycia kursów, wystawianie opinii kadrze, członkostwo i przewodniczenie Komisjom Egzaminacyjnym

STATUS INSTRUKTORÓW ŻEGLARSTWA PZŻ I MOTOROWODNYCH PZMWINW

W dniu 18.10.2011 została ogłoszona w Dzienniku Ustaw nr 222 / 2011, poz. 1326 zmiana Ustawy o Żegludze Śródlądowej z 31.08.2011, która wejdzie w życie 18.11.2011.

Dzięki niej instruktorzy "związkowi", czyli obu polskich związków sportowych zostali zrównani w prawach do szkolenia i egzaminowania z "zawodowymi" instruktorami sportu, po prawie ...roku niepewności wywołanej fatalnymi poprzednimi zapisami nowej ustawy o sporcie, która weszła w życie 16.10.2010 roku. Uprawnienia takie uzyskali wszyscy instruktorzy "związkowi", niezależnie od tego, kiedy uzyskali swoje stopnie instruktorskie. Uprawnienia "zawodowych instruktorów sportu" niezbędne więc będą wyłącznie instruktorom innych organizacji żeglarskich nie posiadającym uprawnień instruktorów "związkowych" np. ISSA.

NOWE WYMAGANIA DLA SKIPPERÓW JACHTÓW KOMERCYJNYCH

W dniu 24.10.2011 została ogłoszona w Dzienniku Ustaw nr 228 / 2011, poz. 1368 nowa Ustawa o Bezpieczeństwie Morskim z 18.08.2011, która wejdzie w życie 25.01.2012, przy czym bardzo ważny dla żeglarzy artykuł 70 wejdzie w życie z dniem 25.04.2013.

Artykuł ten nakłada na ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej (Ministra Infrastruktury) obowiązek wydania rozporządzenia określającego wymagane dla członków załóg jachtów komercyjnych kwalifikacje i przeszkolenia według Konwencji STCW.

Należy się więc spodziewać, że od sezonu 2013 skipperzy komercyjnych jachtów morskich oprócz uzyskania patentu PZZ i uprawnień radiowych (SRC lub LRC), będą musieli odbyć kurs STCW a następnie odnawiać go co 5 lat, tak jak marynarze zawodowi.

PRZEPISY I ZNAKI ŻEGLUGOWE, PRAWO DROGI

Na wodach śródlądowych nadal reguluje je Ustawa o Żegludze Śródlądowej (Dziennik Ustaw nr 5/2001 poz. 43. z późniejszymi zmianami) a przede wszystkim Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 28.04.2003 ogłoszone w Dzienniku Ustaw nr 212/2003 poz. 2072 zawierające szczegółowe reguły prawa drogi, znaki żeglugowe, światła.

REJESTRACJA ŚRÓDLĄDOWYCH JEDNOSTEK NAPĘDZANYCH SIŁĄ LUDZKICH MIĘŚNI (NP KAJAKI, ROWERY WODNE, BĄCZKI ITP)

Jednostki pływające bez napędu mechanicznego lub żaglowego nadal nie podlegają obowiązkowi rejestracji, jeżeli mają długość poniżej 20 metrów i nie są przeznaczone dla więcej niż 12 osób.

Nie wolno jednak pływać taką jednostką z "gołą burtą" gdyż w takim przypadku przepisy żeglugowe (Dz. U. 212/2003) nakazują, by statek nie podlegający obowiązkowi rejestracji był "oznakowany", to znaczy miał na zewnątrz umieszczone w sposób widoczny i trwałe "nazwę lub inny znak rozpoznawczy o wysokości co najmniej 10 centymetrów" oraz w widocznym miejscu "imię, nazwisko i port macierzysty właściciela statku". By tego uniknąć można:

- a) dobrowolnie zarejestrować jednostkę w Okręgowym Związku Żeglarskim lub
- b) dobrowolnie zarejestrować jednostkę w Starostwie Powiatowym jako wędkarską (obowiązkowo, jeżeli naprawdę mamy zamiar z niej wędkować), przy czym jest to dopuszczalne tylko dla łodzi o kadłubie, którego iloczyn długości i szerokości nie przekracza 20 metrów kwadratowych

REJESTRACJA ŚRÓDLĄDOWYCH JACHTÓW ŻAGLOWYCH DO 2012 ROKU

Po zmianach Ustawy o Żegludze Śródlądowej, jachty żaglowe podlegają obowiązkowej rejestracji w PZZ (OZZ) wyłącznie gdy ich długość kadłuba przekracza 12 metrów (czyli jest obowiązkowa tylko dla 3 jachtów żaglowych w Polsce). Nie wolno jednak pływać jachtem z "gołą burtą" gdyż w takim przypadku przepisy żeglugowe (Dz. U. 212/2003) nakazują, by jacht nie podlegający obowiązkowi rejestracji był "oznakowany", to znaczy miał na burcie umieszczone w sposób czytelny i trwałe "nazwę lub inny znak rozpoznawczy o wysokości co najmniej 10

centymetrów" a na rufie lub w kokpicie informację z "imieniem, nazwiskiem i portem macierzystym armatora jednostki". Zdecydowana większość armatorów posługuje się więc nadal starymi (dobrowolnymi) dowodami rejestracyjnymi z PZZ lub uzyskuje dobrowolnie nowe (bezterminowe) w Okręgowych Związkach Żeglarskich, aby mieć jakikolwiek dowód własności łodzi i uniknąć "oznakowywania". Niezależnie od powyższych przepisów trzeba pamiętać, że nie wolno z takich jachtów wędkować, dopóki się ich bezterminowo nie zarejestruje w starostwie powiatowym jako łodzi wędkarskiej, przy czym jest to dopuszczalne tylko dla jachtów o kadłubie, którego iloczyn długości i szerokości nie przekracza 20 metrów kwadratowych, a moc silników 20 kW (26,6 KM)

REJESTRACJA ŚRÓDLĄDOWYCH ŁODZI MOTOROWYCH DO 2012 ROKU

Po zmianach Ustawy o Żegludze Śródlądowej łodzie motorowe podlegają obowiązkowej rejestracji w PZMWiNW (OZMW) wyłącznie gdy moc silników przekracza 15 kW (20 KMech), przy czym:

a) **łodzie z napędem o mocy poniżej 15kW** nie mogą jednak pływać z "gołą burką" gdyż w takim przypadku przepisy żeglugowe (Dz. U. 212/2003) nakazują, by łódź nie podlegająca obowiązkowi rejestracji była "oznakowana", to znaczy miała na burcie umieszczone w sposób czytelny i trwałe "nazwę lub inny znak rozpoznawczy o wysokości co najmniej 10 centymetrów" a na rufie lub w kokpicie informację z "imieniem, nazwiskiem i portem macierzystym armatora jednostki". Można ją też dobrowolnie zarejestrować.

b) **łodzie motorowe z napędem o mocy powyżej 15kW (20 KMech)** podlegają obowiązkowej rejestracji w PZMWiNW (OZMW), przy czym rejestracje te są obecnie wystawiane bezterminowo

c) **łodzie motorowe z napędem o mocy powyżej 75kW (100 KMech)** nie tylko podlegają obowiązkowej rejestracji w PZMWiNW (OZMW), ale muszą też co 5 lat być poddawane obowiązkowym badaniom technicznym wykonywanym przez PRS (Polski Rejestr Statków). Dla uniknięcia tej procedury obecnie większość niekomercyjnych łodzi motorowych z silnikiem o mocy powyżej 100 KMech (np skutery wodne) dobrowolnie rejestruje się jako jednostki morskie w Polskim Związku Żeglarskim w Warszawie przy ul. Ludwiki 4 i otrzymuje numery morskie "POL".

Niezależnie od powyższych przepisów trzeba pamiętać, że nie wolno z takich łodzi wędkować, dopóki się ich bezterminowo nie zarejestruje w starostwie powiatowym jako łodzi wędkarskiej, przy czym jest to dopuszczalne tylko dla łodzi od kadłubie, którego iloczyn długości i szerokości nie przekracza 20 metrów kwadratowych a moc silników nie przekracza 20 kW (26,6 KMech).

REJESTRACJA MORSKICH JACHTÓW ŻAGLOWYCH I MOTOROWYCH 2013

Statki morskie przeznaczone do uprawiania sportu i rekreacji o długości kadłuba do 5 metrów są zwolnione z obowiązku rejestracji, ale mogą to robić dobrowolnie w Polskim Związku Żeglarskim w Warszawie przy ul. Ludwiki 4 uzyskując tak zwany „numer POL” (na przykład skutery wodne).

Statki morskie przeznaczone do uprawiania sportu i rekreacji o długości kadłuba powyżej 5 metrów muszą być zarejestrowane w Polskim Związku Żeglarskim w Warszawie przy ul. Ludwiki 4 uzyskując numer „POL” i Certyfikat jachtu Morskiego (popularne do niedawna Patenty Flagowe są już nieważne), przy czym jednostki, które w przeszłości były zarejestrowane w Izbie Morskiej (w Gdyni, Słupsku lub

Szczecinie) muszą jednak pozostać w rejestrze Izby Morskiej tak długo, jak długo będą mieć status statków morskich.

Ponadto statki morskie przeznaczone do uprawiania sportu i rekreacji a nie służące do działalności gospodarczej (**niekomercyjne**) o **długości kadłuba powyżej 15 metrów** muszą przechodzić badania techniczne w PRS lub PZZ oraz uzyskiwać raz na pięć lat i przedłużać co 2,5 roku Kartę Bezpieczeństwa w Urzędzie Morskim i mieć wyposażenie zgodne z Zarządzeniem Dyrektora Urzędu Morskiego.

Ponadto statki morskie przeznaczone do uprawiania sportu i rekreacji a służące do działalności gospodarczej (**komercyjne**) muszą przechodzić badania techniczne w PRS lub PZZ (do 15m) oraz uzyskiwać raz na pięć lat i przedłużać co roku Kartę Bezpieczeństwa w Urzędzie Morskim i mieć wyposażenie zgodne z Zarządzeniem Dyrektora Urzędu Morskiego.

Niezależnie od powyższych wymagań każdy statek wyposażony w radio pracujące w paśmie morskim (a zdrowy rozsądek i czasem przepisy nakazują je mieć na pokładzie) musi otrzymać z Urzędu Komunikacji Elektronicznej (delegatury w Gdyni i Szczecinie) ważne 10 lat pozwolenie radiowe nadające numery identyfikacyjne Call Sign i ewentualnie MMSI (jeżeli radio ma przystawkę DSC). Od kilku lat możliwe też jest uzyskiwanie pozwolenia radiowego na osobę armatora lub skippera a nie konkretny jacht.

WYPOSAŻENIE JACHTÓW I MOTORÓWEK NA MORZU OD 2012 ROKU

WYPOSAŻENIE JACHTÓW MORSKICH REKREACYJNYCH DO 15M i KOMERCYJNYCH:

ustala Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Sławomira Nowaka z dnia 28 lutego 2012 r. ogłoszone w dniu 27 marca 2012 w Dzienniku Ustaw poz. 326/2012 w sprawie bezpiecznego uprawiania żeglugi przez jachty morskie, wydane na podstawie art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. Nr 228, poz. 1368), wchodzące w życie w dniu 11 kwietnia 2012.

Rozporządzenie określa warunki bezpiecznego uprawiania żeglugi przez jachty i ich obowiązkowe wyposażenie w zależności od ich długości oraz przyjętego rejonu żeglugi, pływania zgodnie z nową klasyfikacją rejonów żeglugi morskiej. W wyniku jego wydania straciły ważność zarządzenia porządkowe Dyrektorów Urzędów Morskich (DUM) w sprawie bezpieczeństwa żeglugi morskich statków sportowych o długości całkowitej do 24 m:

- w Gdyni nr 1 z dnia 02.04.2002 ze zmianami w Zarządzeniu nr 6 z 30.04.2007,
- w Słupsku nr 2 z dnia 10 maja 2007 (tekst jednolity),
- w Szczecinie nr 2 z dnia 11 maja 2007 (tekst jednolity).

WYPOSAŻENIE JACHTÓW ŚRÓDLĄDOWYCH NA WODACH MORSKICH

Zostało określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 05.11.2010 ogłoszonym w Dzienniku Ustaw nr 216 / 2010 poz. 1423 w sprawie wymagań technicznych i wyposażenia statków żeglugi śródlądowej.

Ponadto jest określone w Zarządzeniach Dyrektorów Urzędów Morskich. Dla Zalewu Wiślanego i Zatoki Puckiej reguluje to Zarządzenie porządkowe Nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 24 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków uprawiania żeglugi na wodach morskich w celach rekreacyjno-sportowych przez

jednostki pływające o długości do 5 m oraz niezatapialne jednostki pływające o długości od 5-8 m.

WYPOSAŻENIE OBOWIĄZKOWE NA WODACH ŚRÓDLĄDOWYCH OD 2011

WYPOSAŻENIE JACHTÓW I MOTORÓWEK NA WODACH ŚRÓDLĄDOWYCH

Zostało określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 05.11.2010 ogłoszonym w Dzienniku Ustaw nr 216 / 2010 poz. 1423 w sprawie wymagań technicznych i wyposażenia statków żeglugi śródlądowej. Nakłada ono na pokładzie statków przeznaczonych do uprawiania sportu i rekreacji następujące obowiązki:

§ 4. 3. Wyposażenie ruchome powinno być właściwie rozmieszczone i utrzymywane we właściwym stanie technicznym.

§ 6. 1. Statek, z wyjątkiem statku na stałe zacumowanego do nabrzeża, powinien być wyposażony w **pasy lub kamizelki ratunkowe w liczbie odpowiadającej liczbie osób znajdujących się na statku** oraz w **koła ratunkowe**

§ 7. 1. Co najmniej połowa wymaganych kół ratunkowych powinna być wyposażona w **nietonącą linkę o średnicy 8-11 mm i długości 30 m**.

§ 11. Wymagania, o których mowa w § 6-10, stosuje się do statków obsadzonych załogą (...) Załącznik (tabela I wyposażenie małych statków): statek o napędzie mechanicznym o długości 4-12 metrów w rejonie 2-4 oraz pozbawiony napędu mechanicznego w rejonie 1-4 powinien być wyposażony w **jedno koło** (...) przy czym **wymagań nie stosuje się do małych statków, których budowa i konstrukcja nie pozwala na umieszczenie koła ratunkowego**.

§ 12. 1. Statek powinien być wyposażony w odpowiednie gaśnice w liczbie określonej w zależności od jego wielkości, przeznaczenia, mocy urządzeń napędowych i wyposażenia stwarzającego zagrożenie pożarowe.

3. Dopuszcza się stosowanie gaśnic wodnych lub pianowych, jeśli dostosowane są one do klasy pożarowej, która jest najbardziej prawdopodobna w przypadku pożaru w pomieszczeniu, w którym się znajdują.

7. Statek o długości równej lub mniejszej niż 20 m (...) powinien być wyposażony w **gaśnice proszkowe** o wielkości napełniania **2 kg**. Minimalna liczba gaśnic jest zależna od długości statku i wynosi:

- 1) **do 10 m** - **(1 + s) gaśnic**,
- 2) **powyżej 10 m do 15 m** - **(2 + s) gaśnic**,
- 3) **powyżej 15 m do 20 m** - **(3 + s) gaśnic**,

przy czym "s" oznacza liczbę dodatkowych gaśnic w zależności od mocy silników napędowych i wynosi: **1 gaśnica dla silników o mocy 50-100 kW oraz dodatkowo 1 gaśnica powyżej 100 kW**.

8. Dodatkowe gaśnice, o których mowa w ust. 7, powinny być równomiernie rozmieszczone w miejscach widocznych i łatwo dostępnych.

9. Gaśnice powinny być tak rozmieszczone, aby znajdowały się przy każdej zejściówce oraz, w miarę możliwości, w odległości nie większej niż 1 m od stanowiska sternika i 2 m od kuchenki.

10. **Na statku dopuszcza się stosowanie innej niż określona w ust. 7 liczby gaśnic, jeżeli przy zastosowanej wielkości napełnienia nie przekraczającej 6 kg zachowana jest ta sama skuteczność gaśnicza.**

§ 13. **Wymagań, o których mowa w § 12, nie stosuje się do statków przeznaczonych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji:**

- 1) o długości kadłuba nie przekraczającej 3,5 m;
- 2) **bez napędu mechanicznego**.

§ 19. 1. Statek przeznaczony wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji powinien być wyposażony w następujący sprzęt pokładowy:

- 1) odbijacze w liczbie odpowiedniej do rodzaju i wymiarów statku;
- 2) bosak;
- 3) apteczka pierwszej pomocy.

2. Wymagań, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do statków przeznaczonych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji o długości kadłuba nie przekraczającej 3,5 m.

3. Skuter wodny powinien być wyposażony w zrywkę umożliwiającą awaryjne wyłączenie silnika.